Europa-Parlamentet
2024-2029

Fiskeriudvalget

2026/2074(INI)

17.6.2026

UDKAST TIL BETÆNKNING

om den flerårige plan for fiskeriet, der udnytter demersale bestande i det vestlige Middelhav
(2026/2074(INI))

Fiskeriudvalget

Ordfører: Carmen Crespo Díaz

PR_INI_ImplReport

INDHOLD

Side

BEGRUNDELSE – RESUMÉ AF FORHOLDENE OG KONKLUSIONER 3

FORSLAG TIL EUROPA-PARLAMENTETS BESLUTNING 6

BILAG: ERKLÆRING OM INPUT 11

BEGRUNDELSE – RESUMÉ AF FORHOLDENE OG KONKLUSIONER

Fiskeriet i Middelhavet er en del af Europas historie, kultur og identitet. I århundreder har kystsamfundene i Middelhavsområdet bygget deres økonomiske og sociale udvikling op omkring fiskeriaktiviteter, der ikke alene sikrer fødevarer af høj kvalitet til millioner af europæiske borgere, men også bidrager til territorial samhørighed, beskæftigelse og bevarelse af dybt rodfæstede kundskaber og traditioner.

Med vedtagelsen af forordning (EU) 2019/1022 om en flerårig plan for demersale bestande i det vestlige Middelhav blev der taget hensyn til behovet for at sikre genopretning af bestemte fiskebestande, der er under pres. Sektoren, medlemsstaterne og EU-institutionerne bakker alle op om målet om at opnå en bæredygtig udnyttelse af havets ressourcer. De indhøstede erfaringer efter mere end fem års gennemførelse af planen peger imidlertid på, at den gældende lovgivningsmæssige ramme har betydelige begrænsninger, der kræver en grundig og presserende revision for at fremme EU's fælles mål om at øge konkurrenceevnen på alle områder.

I denne periode har Middelhavsflåden gjort en ekstraordinær indsats for at tilpasse sig. Fiskerne har accepteret successive reduktioner af fiskeriindsatsen, de har afholdt betydelige økonomiske omkostninger, og de har investeret betydelige ressourcer i at gøre deres aktiviteter mere bæredygtige. Ibrugtagelsen af mere selektive redskaber, tilføjelsen af "flyvende døre", anvendelsen af mere selektive net og andre tekniske forbedringer viser, at sektoren er indstillet på at bevare ressourcerne og mindske sin miljøpåvirkning for at kunne fortsætte sine aktiviteter, som understøtter tusindvis af fiskerivirksomheder i Middelhavet, hvoraf størstedelen tilhører erhvervsaktive familier.

Disse bestræbelser har bidraget til at skabe positive resultater for visse bestande. Den praktiske gennemførelse af planen har imidlertid også afsløret, at der er betydelige økonomiske og sociale vanskeligheder. I mange tilfælde har den fortsatte reduktion af fiskedage bragt fartøjernes aktiviteter tæt på eller endda under minimumstærsklerne for, hvad der er rentabelt, hvilket bringer fiskerivirksomhedernes levedygtighed, generationsskiftet og opretholdelsen af beskæftigelsen i kystsamfundene i fare.

Nærværende vurdering fremhæver, at den metode, der i øjeblikket anvendes inden for rammerne af den flerårige plan, fortsat lægger stor vægt på biologiske indikatorer, uden i tilstrækkelig grad at integrere socioøkonomiske konsekvenser af de forvaltningsmæssige beslutninger. Den fælles fiskeripolitik er baseret på tre uadskillelige søjler: miljømæssig bæredygtighed, økonomisk bæredygtighed og social bæredygtighed. Ingen af dem kan udvikles uden de andre.

Ordføreren finder anvendelsen af begrebet "den mest sårbare bestand" særligt bekymrende, idet den har resulteret i et rigidt system for forvaltningen af fiskeriindsatsen baseret på en logik med såkaldte "choke species". Denne tilgang afspejler ikke i tilstrækkelig grad virkeligheden i det blandede fiskeri i Middelhavet, der er kendetegnet ved samtidig fangst af flere arter og en stor operationel mangfoldighed på tværs af regioner og fartøjskategorier.

I den foreliggende betænkning foreslås der derfor en ambitiøs reform af forordningen for at tilpasse dens anvendelse til de reelle kendetegn for fiskeriet i Middelhavet. De foreslåede ændringer omfatter udeladelse af definitionen "den mest sårbare bestand", udtrykkelig

indarbejdelse af socioøkonomiske kriterier i beslutningstagningen og i tildelingen af fiskedage samt en reform af artikel 4 for fuldt ud at anerkende disse fiskeriformers blandede karakter.

Det foreslås ligeledes at indføre fleksibilitetsmekanismer, som der allerede findes i andre af Den Europæiske Unions flerårige planer, herunder stabilisatorer, der begrænser den årlige reduktion af fiskeriindsatsen, overførsler mellem år og mere forudsigelige forvaltningssystemer, der gør det muligt for virksomhederne at planlægge deres aktiviteter og investeringer på mellemlang og lang sigt.

Den særlige situation, der gør sig gældende for visse former for fiskeri, kræver også særlig opmærksomhed. Fiskeriet efter blårød reje er et sigende eksempel på en alt for kompleks regulering, idet det er underlagt både en kvoteordning og begrænsninger af fiskedage. Denne dobbelte begrænsning har skabt betydelige økonomiske og operationelle vanskeligheder, hvorfor der i betænkningen opfordres til, at den fjernes hurtigst muligt.

En forbedring af fiskeriforvaltningen i Middelhavet kræver også, at det videnskabelige grundlag for beslutningerne styrkes. Adgang til pålidelige data, samordning mellem nationale, europæiske og regionale videnskabelige organer og samarbejde med Den Almindelige Kommission for Fiskeri i Middelhavet er afgørende elementer for at sikre, at beslutningerne træffes på en gennemsigtig måde og på et informeret grundlag. Det er ligeledes nødvendigt at foretage en korrekt vurdering af de faktiske virkninger af de foranstaltninger, der allerede er vedtaget, inden der overvejes yderligere reduktioner af fiskerimulighederne.

Bæredygtigheden af fiskeriet i Middelhavet afhænger ikke udelukkende af de europæiske flåder. Det vedvarende ulovlige, urapporterede og uregulerede fiskeri i Middelhavsområdet samt forskellene med hensyn til, i hvor høj grad kystlandene overholder reglerne, skaber situationer med illoyal konkurrence og bringer de europæiske fiskeres indsats i fare. I betænkningen slås der derfor til lyd for at styrke det regionale samarbejde, den rolle, som Den Almindelige Kommission for Fiskeri i Middelhavet spiller, og både medlemsstaternes og Det Europæiske Fiskerikontrolagenturs kontrol-, inspektions- og overvågningskapacitet.

Fiskeriet er også en strategisk sektor for Den Europæiske Union. I en geopolitisk kontekst, der er præget af en stigende betydning af strategisk autonomi og fødevaresikring, udgør den europæiske fiskeriproduktion et afgørende aktiv, der skal beskyttes og styrkes. Opretholdelse af en moderne, konkurrencedygtig og bæredygtig flåde er en forudsætning for at kunne mindske afhængigheden af import fra tredjelande og sikre forsyningen af fiskevarer af høj kvalitet til de europæiske forbrugere.

Endelig mener ordføreren, at det er bydende nødvendigt, at den fremtidige revision af den flerårige plan for det vestlige Middelhav indgår i en bredere indsats for at forenkle og modernisere den fælles fiskeripolitik. EU-lovgivningen bør fortsat sikre ressourcernes bæredygtighed, men den bør også være mere forståelig, forholdsmæssig og tilpasset sektorens operationelle virkelighed. Den europæiske flådes konkurrenceevne, generationsskiftet, innovation og økonomisk rentabilitet bør igen stå i centrum for EU's fiskeripolitik.

Denne betænkning har til formål at bidrage til at nå dette mål gennem et afbalanceret forslag, der kombinerer miljømæssig bæredygtighed, økonomisk levedygtighed og social samhørighed og sikrer en fremtid for fiskeriet i Middelhavet og de samfund, der er afhængige af det.

FORSLAG TIL EUROPA-PARLAMENTETS BESLUTNING

om den flerårige plan for fiskeriet, der udnytter demersale bestande i det vestlige Middelhav
(2026/2074(INI))

Europa-Parlamentet,

– der henviser til den flerårige plan for fiskeriet, der udnytter demersale bestande i det vestlige Middelhav,

– der henviser til artikel 3, stk. 3, i traktaten om Den Europæiske Union (TEU), artikel 4, artikel 43, stk. 3, og artikel 191 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF) og artikel 37 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder,

– der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1380/2013 af 11. december 2013 om den fælles fiskeripolitik, ændring af Rådets forordning (EF) nr. 1954/2003 og (EF) nr. 1224/2009 og ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 2371/2002 og (EF) nr. 639/2004 samt Rådets afgørelse 2004/585/EF,

– der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/1022 af 20. juni 2019 om en flerårig plan for fiskeriet, der udnytter demersale bestande i det vestlige Middelhav, og om ændring af forordning (EU) nr. 508/2014,

– der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/1241 af 20. juni 2019 om bevarelse af fiskeressourcerne og beskyttelse af marine økosystemer ved hjælp af tekniske foranstaltninger, om ændring af Rådets forordning (EF) nr. 2019/2006 og (EF) nr. 1224/2009 og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1380/2013, (EU) 2016/1139, (EU) 2018/973, (EU) 2019/472 og (EU) 2019/1022 og om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 894/97, (EF) nr. 850/98, (EF) nr. 2549/2000, (EF) nr. 254/2002, (EF) nr. 812/2004 og (EF) nr. 2187/2005,

– der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2023/2053 af 13. september 2023 om fastsættelse af en flerårig forvaltningsplan for almindelig tun i det østlige Atlanterhav og Middelhavet, om ændring af forordning (EF) nr. 1936/2001, (EU) 2017/2107 og (EU) 2019/833 og om ophævelse af forordning (EU) 2016/1627,

– der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2023/2842 af 22. november 2023 om ændring af Rådets forordning (EF) nr. 1224/2009 og om ændring af Rådets forordning (EF) nr. 1967/2006 og (EF) nr. 1005/2008 og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/1139, (EU) 2017/2403 og (EU) 2019/473 for så vidt angår fiskerikontrol,

– der henviser til rapporten om fiskeriets tilstand i Middelhavet og Sortehavet fra Den Almindelige Kommission for Fiskeri i Middelhavet (GFCM) under FN's Levnedsmiddel- og Landbrugsorganisation (FAO),

– der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/56/EF af 17. juni 2008 om fastlæggelse af en ramme for Fællesskabets havmiljøpolitiske foranstaltninger

(havstrategirammedirektivet),

– der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/89/EU af 23. juli 2014 om rammerne for maritim fysisk planlægning (direktivet om maritim fysisk planlægning),

– der henviser til rapporten af 10. december 2020 fra Den Videnskabelige, Tekniske og Økonomiske Komité for Fiskeri (STECF) om den fælles fiskeripolitiks sociale dimension (STECF 20-14),

– der henviser til sin beslutning af 11. maj 2023 om en stærk og bæredygtig algesektor i EU.

– der henviser til sin beslutning af 19. januar 2023 om situationen for ikkeindustrielt fiskeri i EU og fremtidsperspektiver,

– der henviser til sin beslutning af 18. januar 2024 om status for gennemførelsen af den fælles fiskeripolitik og fremtidige perspektiver,

– der henviser til Kommissionens meddelelse af 5. juni 2025 med titlen "Den europæiske havpagt" (COM(2025)0281),

– der henviser til Enrico Lettas rapport fra april 2024 med titlen "Much more than a market" (Meget mere end et marked),

– der henviser til Mario Draghis rapport af 9. september 2024 med titlen "The future of European competitiveness" (Fremtiden for den europæiske konkurrenceevne),

– der henviser til de politiske retningslinjer af 18. juli 2024 for den næste Europa-Kommission 2024-2029,

– der henviser til Kommissionens meddelelse af 29. januar 2025 med titlen "Et konkurrenceevnekompas for EU" (COM(2025)0030),

– der henviser til Kommissionens meddelelse af 16. oktober 2025 med titlen "Pagt for Middelhavsområdet – et hav, en pagt, en fremtid",

– der henviser til Kommissionens meddelelse af 6. juni 2025 med titlen "Bæredygtigt fiskeri i EU: status og retningslinjer for 2026" (COM(2025)0296),

– der henviser til forretningsordenens artikel 55 og artikel 1, stk. 1, litra e), i og bilag 3 til Formandskonferencens afgørelse af 12. december 2002 om proceduren for tilladelse til at udarbejde initiativbetænkninger,

– der henviser til betænkning fra Fiskeriudvalget (A10-0000/2026),

A. der henviser til, at Middelhavet er en af de mest mangfoldige havregioner i verden, som understøtter kystsamfund og økonomier, der har været afhængige af fiskeriet i årtusinder, en civilisationernes vugge og en grundlæggende søjle i Europas kulturelle, historiske og økonomiske identitet;

B. der henviser til, at fiskerisektoren i Middelhavet er afgørende for beskæftigelsen, den territoriale samhørighed og fødevaresikringen i EU;

C. der henviser til, at fiskerflåderne i Middelhavet i løbet af de seneste syv år har været genstand for betydelige reduktioner i fiskeriindsatsen, og at disse reduktioner har oversteget 44 % i visse segmenter, f.eks. den spanske trawlerflåde;

D. der henviser til, at fiskerflåden, navnlig i Middelhavet, har gjort en betydelig indsats for at tilpasse sig og forny sig i retning af mere bæredygtige praksisser, navnlig i trawlsegmentet;

E. der henviser til, at kompensationsforanstaltningerne for middelhavsflåden har bidraget til delvist at afbøde de socioøkonomiske virkninger af reduktionen af fiskeriindsatsen, selv om de er utilstrækkelige til at sikre sektorens levedygtighed på lang sigt;

F. der henviser til, at STECF og GFCM har påpeget, at der fortsat er betydelige mangler i de videnskabelige data om de demersale bestande i Middelhavet, hvilket gør det vanskeligt at vurdere dem korrekt;

G. der henviser til, at sammenkædningen af fiskeriindsatsen med den mest sårbare bestand i praksis har skabt "choke species", hvilket har medført uforholdsmæssigt store konsekvenser for det blandede fiskeri og for sektorens økonomiske levedygtighed;

H. der henviser til, at den flerårige plan for det vestlige Middelhav, efter at have været i kraft i fem år, har givet blandede resultater, med positive tegn på genopretning for visse bestande såsom dybvandsrosenrejen, mens andre, navnlig kulmule som den mest sårbare bestand, viser en langsommere genopretning;

I. der henviser til, at den flerårige plan for det vestlige Middelhavsområde mangler de fleksibilitets- og stabiliseringsmekanismer, der findes i andre af EU's flerårige planer, hvilket skaber retsusikkerhed og økonomisk uforudsigelighed;

J. der henviser til, at det blandede fiskeri i Middelhavet, hvor flere arter fanges samtidigt, kræver forvaltningsforanstaltninger, der kan tilpasses, og som tager hensyn til flådeselektivitet, redskabsinnovation og socioøkonomisk modstandsdygtighed;

K. der henviser til, at ulovligt, urapporteret og ureguleret fiskeri (IUU-fiskeri) og tredjelandsflåders aktiviteter i Middelhavet stadig ikke kontrolleres tilstrækkeligt, hvilket har negative konsekvenser for fiskebestandene og den europæiske flådes konkurrenceevne;

L. der henviser til, at fiskerisektoren skal gøres mere attraktiv for at sikre generationsskiftet, forbedre dens konkurrenceevne og sikre dens levedygtighed;

M. der henviser til, at Den Europæiske Hav-, Fiskeri- og Akvakulturfond er afgørende for at forbedre fiskeri- og akvakultursektorens bæredygtighed og konkurrenceevne, støtte lokale aktionsgrupper inden for fiskeriet og styrke kystsamfundenes udvikling, og at den derfor bør opretholdes som en særlig fond, der tildeles tilstrækkelig finansiering;

Reform af den flerårige plan for det vestlige Middelhav

1. opfordrer indtrængende Kommissionen til inden den 1. december 2026 at forelægge et lovgivningsmæssigt forslag om en omfattende reform af forordning (EU) 2019/1022, hvor følgende ændringer indføres:

A) de gældende regler for reduktion af fiskeriindsatsen, der er fastsat i artikel 4, stk. 3, erstattes af en specifik tilgang til forvaltning af blandet fiskeri, i overensstemmelse med hvad der anvendes i andre flerårige planer, og begrænsningen af fiskedage, der blev indført på grund af "choke species", afskaffes

B) der indføres tilpasningsdygtige fleksibilitetsmekanismer såsom overførsel fra år til år af mindst 10 % af fiskerimulighederne, og der fastsættes toårige forvaltningscyklusser for fiskeriindsatsen med henblik på at skabe langsigtet forudsigelighed for fiskerne og forarbejdningssektorerne

C) der indføres stabilisatorer, der begrænser reduktioner og forhøjelser af antallet af dage til 20 %, forudsat at der opnås et minimumsniveau for rentabilitet, idet den socioøkonomiske indvirkning medtages udtrykkeligt i beslutningstagningen (artikel 3);

2. glæder sig over opfordringen til at indsende data med henblik på en konsekvensanalyse af den flerårige plan, som Kommissionen offentliggjorde den 26. maj 2026, og Kommissionens tilsagn om at vurdere de socioøkonomiske virkninger af de gennemførte foranstaltninger;

3. opfordrer Kommissionen til at gennemføre obligatoriske høringer af alle relevante interesserede parter, navnlig Det Rådgivende Råd for Middelhavet, regionale videnskabelige organer, fiskeriorganisationer og forarbejdningsindustrier, inden der vedtages yderligere restriktioner;

4. opfordrer Kommissionen til hurtigst muligt at revidere den særlige situation for fiskeriet efter blårød reje, som er den eneste art, der på én og samme tid er omfattet af to tvangsforanstaltninger, nemlig kvoteordningen og begrænsningerne af fiskedage, med henblik på at fjerne denne dobbelte reguleringsmæssige byrde, der har haft en særligt alvorlig indvirkning på den økonomiske og operationelle levedygtighed for dette fiskeri i det vestlige Middelhav;

Styrkelse af fiskeriforvaltningen i Middelhavet: videnskab, overvågning og regionalt samarbejde

5. opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at styrke samordningen af den videnskabelige fiskeriforskning ved at anvende de mest ajourførte data på europæisk, nationalt og regionalt plan, og til at forbedre interoperabiliteten og udvekslingen mellem EU's, GFCM's og de nationale tekniske institutters databaser;

6. er dybt bekymret over rapporter om tredjelandes IUU-fiskeri i Middelhavet, herunder medlemsstaternes eksklusive økonomiske zoner; understreger, at det er nødvendigt at oprette et europæisk importkontrolkontor for at forhindre IUU-produkter i at komme ind på det indre marked;

7. opfordrer indtrængende Kommissionen til at styrke det regionale samarbejde ved at integrere den flerårige plan for det vestlige Middelhavsområde i den bredere ramme for EU's naboskabspolitik; glæder sig over målene i pagten for Middelhavet om at styrke samarbejdet om fiskeriforvaltning, kontrol, inspektion, opfølgning og overvågning i forbindelse med IUU-fiskeri;

Sikring af retfærdig støtte til fiskeriet i Middelhavet

8. opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at afsætte et øremærket budget på mindst 7,29 mia. EUR til støtte for modernisering og fornyelse af flåden (herunder selektive redskaber, lavemissionsmotorer, digital overvågning), midlertidigt ophør med fiskeriaktiviteter og økonomiske diversificeringsprogrammer;

9. opfordrer indtrængende Kommissionen til at fremlægge en lovgivningspakke om forenkling for at sikre den fælles fiskeripolitiks konkurrenceevne, herunder en målrettet revision af forordningen om den flerårige plan for de demersale bestande i det vestlige Middelhav, hvori de ændringer og tilpasninger, der er angivet i nærværende betænkning, medtages;

10. opfordrer Kommissionen til, inden den indfører yderligere reduktioner af fiskerimulighederne, at give tilstrækkelig tid til, at de foranstaltninger, der allerede er truffet, kan frembringe målbare resultater og gøres til genstand for en grundig vurdering af deres biologiske, økonomiske og sociale virkninger;

11. pålægger sin formand at sende denne beslutning til Rådet og Kommissionen.

BILAG: ERKLÆRING OM INPUT

I henhold til artikel 8 i bilag I til forretningsordenen erklærer ordførerne, at de i deres betænkning har medtaget input om forhold, der vedrører sagens emne, som de har modtaget som led i udarbejdelsen af udkastet til betænkning fra følgende interesserepræsentanter, der er omfattet af anvendelsesområdet for den interinstitutionelle aftale om et obligatorisk åbenhedsregister[1], eller fra følgende repræsentanter for offentlige myndigheder i tredjelande, herunder deres diplomatiske missioner og ambassader:

1. Interesserepræsentanter, der er omfattet af anvendelsesområdet for den interinstitutionelle aftale om et obligatorisk åbenhedsregister
Europêche
EBFA
CEPESCA
FNCP
FAAPE – Federación Andaluza de Asociaciones Pesqueras
FACOPE
Coldiretti Pesca
AndMuPes
FENAPA
EJF
EBCD
2. Repræsentanter for offentlige myndigheder i tredjelande, herunder deres diplomatiske missioner og ambassader
Ingen

Ordføreren har udarbejdet ovenstående liste på eget ansvar.

Når fysiske personer er identificeret på listen ved deres navn, deres funktion eller begge, erklærer ordføreren at have forelagt de pågældende fysiske personer Europa-Parlamentets databeskyttelsesmeddelelse nr. 484 (https://www.europarl.europa.eu/data-protect/index.do), hvori de gældende betingelser for behandling af deres personoplysninger og rettighederne forbundet med denne behandling er fastlagt.

[1] Interinstitutionel aftale af 20. maj 2021 mellem Europa-Parlamentet, Rådet for Den Europæiske Union og Europa-Kommissionen om et obligatorisk åbenhedsregister (EUT L 207 af 11.6.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2021/611/oj).